

nović skupa s Augustinom Žigmanovim, opisali sviranje na tamburi i gajdama, odnosno tradicijsko pjevanje bunjevačkih Hrvata.

Važan dio zbornika je „Život u običajima“, koji čine četiri teksta profesori-ce Tamare Štricki Seg, raspoređenih po tematskim cjelinama koje prate program seminara: zimski običaj prelo (str. 73-79), proljetni običaj kraljica (str. 80-89), dužijanca (str. 90-95) i svatovski običaji (str. 96-103).

Posljednja cjelina publikacije su „Bunjevački narodni plesovi“ gdje su u dvama tekstovima opisane bunjevačke plesne igre i šest dječjih sigri (igara) za rasonodu.

U pogovoru rukovoditeljica Odjela za kulturu iz Hrvatske matice iseljenika, mr. sc. Snježana Jurišić piše o važnosti očuvanja hrvatske tradicije u Vojvodini. Na kraju je tekst stručne suradnice za plesnu kulturu pri Hrvatskom saboru kulture Valentine Dačnik o suradnji HKPD-a „Matija Gubec“ i Hrvatskog sabora kulture započetoj 2016. godine uz riječi potpore u daljnjem radu Društva i Seminara bunjevačkog stvaralaštva.

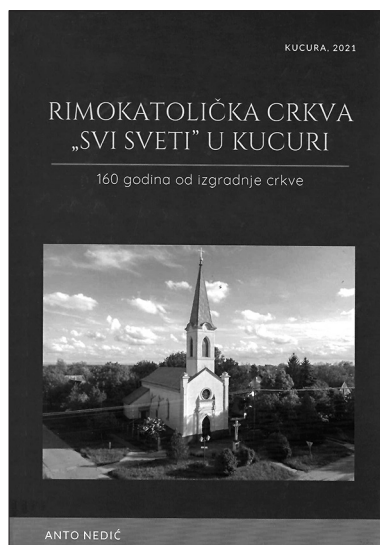
Važno je napomenuti da se u ovoj knjizi nalaze partiture pjesama, plesova i igara, koje slijede kao prilog iza tekstova, dok se kompletne partiture i dionice za tamburaški orkestar svih opisanih bunjevačkih narodnih igara u zborniku mogu pronaći na CD-u na kraju Zbornika. Na drugom CD-u nalaze se video snimke bunjevačkih igara i frizura oglasila.

Cijela publikacija obiluje fotografijama, koji osim svoje estetske i likovne vrijednosti, prate tekstove i doprinose boljem i cjelovitijem razumijevanju sadržaja.

Ovako uređen Zbornik radova, osim što u sebi sadrži opsežnu znanstve-

nu, etnografsku i glazbenu građu, predstavlja i svojevrsan hommage kulturnoj baštini bunjevačkih Hrvata.

Senka Davčik

Anto Nedić, *Rimokatolička crkva „Svi Sveti“ u Kucuri: 160 godina od izgradnje crkve*, Rimokatolička župa Svi Sveti, Kucura, 2021., 160 str.

U crkvenoj historiografiji Bačke jedan od nedostataka su monografije rimokatoličkih župa, osobito na hrvatskom jeziku. Situacija na mađarskom jeziku je nešto bolja. Često su ta izdanja brošure kraćeg sadržaja pa je mnogima i dalje nepoznata povijest vjerskog života u župama diljem Bačke.

Zbog toga knjiga pred nama predstavlja doista lijep primjer monografije jedne dijasporske župe u Subotičkoj biskupiji, župe Svih Svetih u Kucuri.

Kucura, mjesto u središnjoj Bačkoj, dom Rusina, Srba, Mađara, Crnogoraca, Hrvata i drugih, prvi puta se spominje

1543. godine u jednom spisu Kalačko-bačke nadbiskupije. Danas ovo mjesto ima manje od četiri tisuće stanovnika, ali je i dalje jedno od središta rusinske zajednice i jedne od većih župa grkokatoličke (katolici istočnog, ovdje bizantskog obreda) eparhije sv. Nikole, župe Uspenija Presvete Bogorodice, utemeljene 1776. godine.

Rimokatolička župa u Kucuri osnovana je 1815., kada je sagrađena i prva crkva koja je služila do izgradnje sadašnje župne crkve 1859. godine. Toj je obljetnici posvećena i ova knjiga, mada bi po sadržaju njen naslov mogao biti više posvećen povijesti župe, a ne župne crkve. No, to ne umanjuje njezinu vrijednost. Vrijednost knjige je u velikom broju fotografija koje upotpunjuju ovu povjesnicu kucurske župe.

Autor knjige i župljanin ove župe Anto Nedić, inače pravnik, poslužio se uglavnom arhivskom građom koja se nalazi u samoj župi te u Biskupskom ordinarijatu u Subotici, što donosi dodatnu vrijednost ovoj monografiji.

Nakon Predgovora, autor u uvodnom dijelu knjige donosi podatke o povijesti i zemljopisu Kucure (str. 4-13). Iako sam sadržaj knjige donosi mnogo više sadržajnih indeksa, dio od 14. do 55. stranice posvećen je župi i crkvi Svih Svetih u Kucuri, odnosno unutrašnjosti i vanjskom izgledu crkve, sakristiji, obnovi same crkve te prostoru i zvonima crkve.

U središnjem dijelu knjige nalazi se kratak prikaz svećenika koji su djelovali u navedenoj župi te prikaz vjerskog života kucurske župe (str. 58-68). U nastavku slijedi priča o nepokretnoj imovini župe (str. 69-83) gdje se govori o poljoprivrednom zemljištu, župnim domovi-

ma, kantorskom stanu, školi i dr. Na nekoliko stranica (str. 84-91) autor govori i o kapeli Presvetog Srca Isusova na kucurskom rimokatoličkom groblju. Autor na jednoj stranici (str. 92) kratko piše i o filijalama kucurske župe, Savinom Selu (još uvijek aktivna filijala) i Despotovu.

Vrijedan prilog u ovoj knjizi predstavlja poglavlje o svećenicima koji su djelovali u kucurskoj župi Svih Svetih (str. 93-113). Ovdje se nalaze biografski podatci o 24 svećenika koji su djelovali na ovoj župi kroz više od stoljeće i pol njezina postojanja.

Završni dio ove monografije donosi kronologiju zbivanja važnih za kucursku župu (str. 115-131) koja započinje s 1800. godinom i podatkom o postojanju rimokatoličkih vjernika u Kucuri, a završava s 2020. godinom i podatkom o ređenju, sada već pokojnog, subotičkog biskupa mons. Slavka Večerina.

Na kraju knjige nalaze se vrijedni fotografski prilozi iz povijesti kucurske župe: „Vrijedni bogoslužni predmeti“ (str. 132-133) te „Odabrane fotografije iz istorije crkve“ (str. 134-150) koji svojim prikazima obogaćuju stoljeće i pol dugu povijest kucurske rimokatoličke župe Svih Svetih. Na kraju je podatak o darovateljima i utemeljiteljima crkvenih fondacija (str. 151).

Na koncu još jednom treba zahvaliti autoru i njegovim suradnicima na odvažnosti pisanja monografije dijasporske župe. Ta odvažnost bi mogla biti poticaj i drugim vjernicima koji imaju imalo osjećaja za povijest da se odvaže pisati o povijesnim događajima u svojim župama.

Dražen Skenderović